

На основі вибору стратегічних зон господарювання, сегмента ринку й варіантів розвитку потенціалу організації розробляється стратегічне планування структури господарюючого суб'єкта, тобто формуються системи й стиль керування, напрямку діяльності організації, його розміщення, організаційна структура, а також основні чинники забезпечення функціонування організації.

Отже, спостерігається певна тенденція втрати організацією здатності до виробництва складної й наукомісткої продукції, причому мова йде не тільки про інноваційність. Це свідчить про скорочення науково-технічного, інноваційного й операційного потенціалу, що, у свою чергу, може спричинити й неможливість подальшого технічного переозброєння базових галузей економіки. Організації, що мають інноваційний потенціал, здійснюють визначений вплив на рівень свого інноваційно-економічного розвитку, а ступінь стабільності рішень забезпечує максимально ефективну реалізацію напрямків розвитку.

Перелік посилань:

1. Економічна енциклопедія / [за ред. Б. Д. Гаврилишин]. – К. : Академія, 2002. – 951 с.

ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ РИЗИКАМИ

Н.О. Слободянюк, к.е.н., доцент

Є.О. Чечета, здобувач вищої освіти

*Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені М. Туган-Барановського, м. Кривий Ріг*

Актуальність управління інвестиційними ризиками пов'язана з тим, що на сучасному етапі розвитку економіки України важливу роль відіграють інвестиції. Саме вони сприяють поживленню інвестиційного процесу, розвитку нових технологій, виробництву тощо.

Проте вибір ефективного інструменту мінімізації ризику потребує нагального вирішення, оскільки саме рівень інвестиційного ризику є однією з найбільших перешкод для вкладання коштів у економіку країни.

Дослідженням теоретичних основ управління ризиками займалися як зарубіжні так і вітчизняні вчені: Б. Райзберг, Л. Севідж, М. Фрідмен, П. Шумпетер, А.В. Матвійчук, В.Буянов, М. Альберт, В. Зігерт, Л. Ланг, М. Мескон, Н. Ковтун, Г. Бардиш, В. Ковальов, А. Пересада, В. Хопчан та ін. [1]. Незважаючи на те, що дуже багато авторів приділяли багато уваги в своїх роботах розгляду питань управління ризиками інвестора та його впровадження в теорію і практику, не можна однозначно визначитися з вибором ефективного інструменту мінімізації ризику. Тому проблема вибору інструментів і визначення найбільш ефективного з них є актуальною і потребує подальшого вивчення.

Ризик як економічна категорія являє собою подію, яка може відбутися або не відбутися. У разі здійснення такої події можливі три економічних результату: негативний (програш, збиток); нульовий; позитивний (виграш, вигода, прибуток). У інвестиційній діяльності істотне значення має чинник ризику. Інвестування завжди пов'язане з іммобілізацією фінансових ресурсів підприємства і зазвичай здійснюється в умовах невизначеності, ступінь якої може значно варіювати. Ймовірність втрат, збитку, виникнення фінансової нестійкості, упущеної вигоди досить велика через слабе управління ризиками, затримки інформаційних потоків, технічних причин тощо.

Саме тому необхідна система управління ризиками. Значимість управління ризиком полягає в можливості, по-перше, прогнозувати певною мірою наступ ризикового події, по-друге, завчасно приймати необхідні заходи до зниження розміру можливих несприятливих наслідків [2].

Така система включає в себе такі основні інструменти мінімізації ризиків: уникнення ризику, зниження його ступеня, збереження ризику за інвестором або передавання третім особам.

Уникнення ризику – ухилення від заходу, пов'язаного з ризиком. Однак бажання повного уникнення ризиків у процесі інвестування може призвести до стагнації виробництва, згортання діяльності, відмови від сфери бізнесу, у якій є такі ризики, тобто підприємство повинно повністю відмовитися від інвестиційного проекту. Цей метод управління ризиками ефективний, коли є велика ймовірність виникнення збитків [3].

Зниження ступеня ризику передбачає заходи, які зменшують розміри втрат або ймовірність настання несприятливих подій. Використання цього методу ефективне в ситуації, коли очікується великий розмір можливого збитку. Найбільш уживаними прийомами зниження ризику є: підготов-

ка інвестиційних проектів високої якості з певною гарантією одержання прибутку; диверсифікація ризику; проведення різних запобіжних заходів тощо [3].

Збереження ризику за інвестором відбувається у випадках, коли він упевнений, що може за рахунок власних коштів відшкодувати можливу втрату капіталу. Використання методу виправдане у випадках, коли частота збитків невисока, величина потенційних збитків невелика. Методами реалізації такої стратегії може бути самострахування, створення венчурних компаній або використання економічного прогнозування і моніторингу. До превентивних методів запобігання ризикового випадку можна віднести навчання персоналу, підвищення безпеки функціонування підприємства, придбання додаткової інформації про об'єкт інвестування. Передавання (трансфер) ризику третім особам передбачає передавання відповідальності за ризик від трансферера (сторони, що передає ризик) до трансфери (сторони, що приймає ризик) [3].

Отже, інвестиційні ризики загрожують зменшенням прибутків або ймовірними збитками. Тому необхідне застосування такої системи інструментів управління ризиками, яка забезпечить високу ефективність прийняття управлінських рішень. До основних методів мінімізації інвестиційного ризику відносять: страхування; зниження витрат при фінансуванні інвестиційного проекту; перерозподіл ризиків між учасниками інвестиційного проекту; створення резервних фондів задля покриття непередбачених витрат на кожному етапі інвестиційного проекту; одержання гарантів від банку, держави, інвестиційної компанії.

Перелік посилань:

1. *Засади та інструменти активізації фінансового впливу на соціально-економічний розвиток України – 2008 // Матеріали всеукр. міжвуз. наук. студ. конф. – Київ, Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана. – 2009. – С. 85-86.*
2. *Рішняк І. В. Моделювання процесу управління ризиками у мультипроектному середовищі [Електронний ресурс] / І. В. Рішняк. – Режим доступу : http://science.lp.edu.ua/sites/default/files/Papers/plugin-53_38.pdf. – Загол. з екрану.*
3. *Карвацька Т. В. Інвестиційні ризики та шляхи їх мінімізації на підприємстві [Електронний ресурс] / Т. В. Карвацька. – Режим доступу : http://mev.khnu.km.ua/load/studentska_naukovo_praktichna_konferencija/7_upravlinnja_investicijno_innovacijnim_potencialom_v_sistemi_mizhnarodnogo_biznesu_za_suchasnikh_integ/investicijni_riziki_ta_shljakhi_jikh_minimizaciji_na_pidpriemstvi/69-1-0-438. – Загол. з екрану.*

ТЕНДЕНЦІЇ ІНВЕСТУВАННЯ В ІТ ПРОЕКТИ В УКРАЇНІ

Я.Р. Смакула, здобувач вищої освіти

Науковий керівник: **І.В. Власова**, к.е.н., доцент

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Для покращення інвестиційного іміджу країни важливого значення набуває розвиток ІТ-сфери. Інвестиції в ІТ у широкому сенсі – це всі компоненти, які дають змогу ефективно управляти інформаційними системами [1].

IT-start-up в Україні відкривають для інвесторів переваги, а саме сприятливий податковий клімат: звільнення від податку на додану вартість, податок на прибуток – 18 % до 1 січня 2023 р. Галузь є найпрогресивнішою, що слідує світовим трендам.

Основні результати аналізу ринку IT- start-up в Україні [2]:

- інвестиції в ІТ проекти у 2015 році досягли \$ 132 млн, тобто 240 % росту у порівнянні з 2014 роком, коли падіння було 55 % (порівняно з 2013 р.);
- зростання інвестицій в 2015 році відбувся в основному завдяки трьом великим угодам на стадії зростання (growth stage), у той час як обсяги угод на ранніх стадіях (early stage) скоротилися;
- start-up, які орієнтовані на внутрішній ринок, продовжують стикатися з економічними труднощами і нестабільністю валютного ринку;
- start-up з глобальною орієнтацією залучили значно більше інвестицій в 2015 році, при цьому багато команд переїхали в ті країни, на які орієнтований продукт, піднімають вже там додаткові раунди інвестицій, але в той же час залишають свої R&D підрозділи в Україні;
- іноземні інвестори зберігають інтерес до українського технологічного сектору, на їх частку припало 40 % від загального обсягу інвестицій в ІТ сектор України;
- у 2015 році в Україні зберігся тренд, коли відомі зарубіжні компанії, набувають вітчизняні start-up, що пропонують глобальні продукти. У цьому контексті угодою року стала покупка Looksgy компанією Snapchat за \$ 150 млн;